

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління соціально-економічним розвитком територій і громад»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії

Науково-педагогічний працівник, який веде дану дисципліну –

Перебийніс Василь Іванович, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних наук, професор

Контактний телефон	50-92-05
Електронна адреса	perebyynis@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт 10.00-15.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми науковцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають можливість здійснювати наукові дослідження у сфері соціально-економічного розвитку територій і територіальних громад.
Тривалість	4 кредитів ЄКТС/120 годин (лекції 20 год., практичні заняття 16 год., самостійна робота 84 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом. Методи: інструктування, творчі роботи, узагальнення і систематизації знань, частково-пошукові, генерації ідей, дискусійні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з базових економічних дисциплін
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
1. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади) - ПР 5.	1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях - ЗК 4. 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення - ЗК 11. 3. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами - СК 2. 4. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію - СК 11.

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>2. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки - ПР 16.</p> <p>3. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - ПР 17.</p>	<p>5. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення - СК 12.</p> <p>6. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків - СК 14.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Основи управління розвитком територій і громад		
Тема 1. Теоретичні основи управління соціально-економічним розвитком.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Наукові основи управління. 2. Функції управління. 3. Принципи та методи управління.
Тема 2. Громади і території як об'єкти управління.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Громади та їх види. 2. Сутність поняття «територія». 3. Формування і розвиток територіальних громад в сучасних умовах.
Тема 3. Управління розселенням та просторовою організацією національної економіки.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Управління розселенням. 2. Управління просторовою організацією національної економіки. 3. Агломерації як форма просторової організації економіки.
Тема 4. Інституційне забезпечення управління розвитком територій і громад.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Засади інституційного забезпечення управління розвитком територій і громад. 2. Нормативно-правове забезпечення управління розвитком місцевого самоврядування. 3. Децентралізація та розвиток територіальних громад як інструменти управління. 4. Управління розвитком сільських громад і сільських територій та їх інституційне забезпечення.
Модуль 2. Стратегічне управління регіональним розвитком		
Тема 5. Формування стратегій розвитку громад і територій.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Формування стратегій: концептуальні підходи. 2. Алгоритм стратегування соціально-економічного розвитку громад і територій. 3. Методичні засади анкетного опитування в територіальних громадах. 4. Структура соціального паспорта територіальної громади.
Тема 6. Стратегічне планування регіонального розвитку.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Сутність стратегічного планування регіонального розвитку. 2. Інструментарій стратегічного планування

		регіонального розвитку. 3. Засоби економічного розвитку територій і громад.
Тема 7. Фінансове управління регіональним розвитком.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Джерела фінансування регіонального розвитку: особливості та класифікація. 2. Сутнісна характеристика джерел фінансування регіонального розвитку. 3. Бюджетні та інвестиційні інструменти фінансового управління регіональним розвитком. 4. Кредитні та грантові інструменти фінансового управління регіональним розвитком.
Тема 8. Маркетингове управління регіональним розвитком.	Відвідування занять; виконання навчальних завдань; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; тестування.	Підготувати доповіді на теми: 1. Маркетингова стратегія розвитку території. 2. Територіальний брендинг у системі маркетингового управління регіональним розвитком. 3. Особливості бренду території.

Інформаційні джерела

1. Управління соціально-економічним розвитком територій і громад: дистанційний курс / Укладач Перебийніс В.І. URL: <https://el.puet.edu.ua/>
2. Брендинг і маркетинг територій. Київ : Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2019. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/486/Regional_BrandingMarketing_2019.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
3. Всеукраїнська асоціація громад. URL: <https://communities.org.ua/> (дата звернення: 14.11.2022).
4. Державне та регіональне управління: підручник / Є. Г. Карташов, В. В. Євдокимов, І. О. Драган, О. І. Дацій та ін.; за заг. ред. Є.Г. Карташова. Київ, 2019. 223 с.
5. Децентралізація в Україні. URL: <https://decentralization.gov.ua/> (дата звернення: 14.11.2022).
6. Іванов С. В., Рогоза М. Є., Перебийніс В. І. Концепція соціальної держави як теоретична база розвитку сільських територій. *Економічний вісник Донбасу*. 2016. №1 (43). С. 51-55.
7. Інструменти розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації влади / за заг. ред. В.М.Олуйка. – К.: Ваіте, 2017. - 432 с.
8. Ксьонжик І. В., Потравка Л. О., Замковий В. М. Соціально-економічний розвиток територіальних громад в Україні в контексті децентралізації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. №5. URL http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/11_2020/5.pdf (дата звернення: 26.03.2022).
9. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад. Київ : 2022. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/metodychni-rekomendacziyi-.pdf> (дата звернення: 01.09.2022).
10. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні / Проект «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». – К.: 2016. – 55 с.
11. Місцевий економічний розвиток і місцева демократія: діалоги зі стейкхолдерами: путівник для лідерів громад : Упорядник С. Панцир. Київ : Юстон, 2020. 128 с.

12. Небава М. І., Ткачук Л. М. Управління регіональним розвитком: електронний навчальний посібник. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/25nebava_upravlinnya_regionalnym_rozvytkom/index.html (дата звернення: 01.09.2022).
13. Перебийніс В. І., Рогоза М. Є. Сучасні проблеми розвитку територій і територіальних громад. Нова стратегія регіонального розвитку України: шлях до майбутнього: Матеріали XI Пленуму Правління Спілки економістів України. Київ : СЕУ, 2019. С. 253 – 259.
14. Рогоза М.Є., Перебийніс В.І. Інституційне забезпечення розвитку й стратегування громад і територій // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». – 2019. – N2 (93). - С. 54-62.
15. Розробка комплексних планів: посібник для громад / К. Резникова, Є. Бердніков; під заг. керівництвом С. Кубаха. Київ : 2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/817> (дата звернення: 01.09.2022).
16. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук]. – К., 2017. – 121 с.
17. Уманець Т.В. Стимулювання соціально-економічного розвитку регіонів України на засадах фінансової децентралізації. *Економічний вісник Донбасу*. № 3(57). 2019. С. 83-88.
18. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук та ін. Київ : 2017. 129 с.
19. Як розробити комплексний план громади: посібник для професіоналів / Н. Богачова, В. Діденко, К. Дубова, М. Дударенко та ін.; під заг. керівництвом С. Кубаха. Київ : 2022. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/818> (дата звернення: 01.09.2022).
20. Cooperation and integration processes and models in context of development of branches of economy and territories / Rogoza Mykola, Perebyynis Vasyl, Verhal Kseniia. // *Virtual Economics*, Vol 2 No 1 (2019), p. 49-63. URL <https://virtual-economics.eu/index.php/VE/issue/view/2> (дата звернення: 18.12.2022).
21. United territorial community as a subject of strategic territory development planning / Natalia A. Dobrianska, Hanna V. Vechtomova, Rostyslav A. Dobrianskyi // *Economic journal Odessa polytechnic university*, 2021, №2(16). p.49-59.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перекладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перекладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Положення про академічну доброчесність
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf
- Політика щодо відвідування:
відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciyahttp://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	40
Модуль 2 (теми 5-8): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	40
Підсумковий контроль: підсумкове тестування	20
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за
результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни